

רצון לשינוי והשתפרות תמידית לעומת רצון ליציבות מושלמת

א. ..... ומדה זו של העלאת דברים קטנים לגדלות אינה פוסקת בכל עת ובכל שעה, והיא התשובה הגמורה שצדיקים גמורים באים על ידה להיות עולים במעלות בעלי תשובה.

לו. כשאדם רוצה להיות דוקא צדיק גמור, קשה לו להיות בעל תשובה. על כן ראוי לו לאדם שתמיד ישים אל לבו את השאיפה להיות בעל תשובה שקוע ברעיון התשובה ושואף להתגשמותה המעשית, ואז תוכל תשובתו להרים אותו למעלה, עד מדת צדיקים גמורים, ולמעלה מזה.

לז. בעל תשובה מוכרח ללכת בדרכים עליונים, בארחות חסידות ומחשבה קדושה. אכן ישנם אנשים כאלה שנולדים בטבע להיות אפשר להם להיות צדיקים מעיקרם. והם גם אם נזדמן שחטאו ועושים תשובה יכולים אחר תשובתם להיות בארחות חיים בדרך צדיקים דמיעיקרא, לא בתגבורת להבת קדושה ניכרת וחושקת תדירה, אבל אותם שמטבעם יש בהם נשמות כאלה שתמיד הם צריכים לתשובה, הם הם הקרואים להיות חסידים ואנשי קודש.

האופי הקבוע והמתנודד - אורות הקודש ג עמ' קכו

ישנם אנשים אשר עשה אלהים אותם ישר, שתכונתם שוקטה, וההדרכה הישרה והמנוחה הפנימית היא גורלם הקבוע להם. אמנם אם יתיגעו בתורה, במוסר ובחכמה, יעלו במעלות גדולות, אבל בכל אופן הנם אנשי יושר טובים והגונים. גורלם של אלה הוא להיות עסוקים במקצועות המעשים בפועל או בחכמות המעשיות. הצד המוסרי שלהם עומד הוא על עצמו, על עמדו ומנוחתו, יוכל להיות שלא יעלה למעלה רוממה, אבל גם לא ישפל למדרגה שפלה. אבל סוג שני נמצא שאין בהם מנוחה, עומדים הם תמיד בשיקול, להיות עולים עד לרום שמים, או גם לרדת למעמקי תהומות. אלה צריכים הם לתקן את אישיותם הרוחנית מדי יום ביומו. אלה כשיסגלו לעצמם את אותה הדרך שהם צריכים לה, יעלו מעלה מעלה, אבל אם יעזבו אותה, עלולים הם לרדת מטה מטה. אלה הם שהם צריכים להיות עסוקים תמיד בתורה ועבודה, במוסר וברגשי קודש, וחלילה להם לפרש לדרך ארץ, ולחכמות מעשיות. במהלך הדורות בכלל נמצא לפעמים דורות כאלה, שתכונתם הכללית היא מסוג הראשון, שהם בעלי מנוחה, בעלי אופי קבוע, וחינוכם ראוי להיות דומה לאלה היחידים בעלי האופי הקבוע. וישנם ג"כ דורות בעלי אופי מתנודד, שפרנסתם הרוחנית צריכה להיות מתמדת בהשפעה תדירית. ולפעמים אנו מוצאים, שבאיזה חלק מיוחד יהי' לאיש או לדור פנים של מנוחה, ובחלק אחר פנים של תנועה. וצריכים המנהיגים, הדואגים לטובת הכלל, לשום אל לב, איך לחנך את הדור ביחש לכל חלק וחלק בפני עצמו.